

Sygn. akt IV KO 66/18

POSTANOWIENIE

Dnia 26 września 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Pietruszyński

w sprawie **W. D.**

oskarżonego o przestępstwo z art. 585 § 1 i 2 k.s.h. i inne

po rozpoznaniu w Izbie Karnej

na posiedzeniu w dniu 26 września 2018 r.,

wniosku Sądu Rejonowego w K., zawartego w postanowieniu z dnia 27 czerwca

2018 r., sygn. akt III K [...],

o przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu,

na podstawie art. 37 k.p.k.

postanowił:

**przekazać sprawę oskarżonego W.D. do rozpoznania
Sądowi Rejonowemu w Z.**

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 27 czerwca 2018 r., sygn. akt III K [...] Sąd Rejonowy w K. wystąpił do Sądu Najwyższego o przekazanie sprawy oskarżonego W. D. innemu sądowi równorzędnemu. W wystąpieniu wskazano, że oskarżony jest małżonkiem Wiceprezes Sądu Rejonowego w K. a zatem zwierzchnika służbowego sędziów Sądu właściwego do rozpoznania sprawy wyżej wskazanego oskarżonego. Ponadto sam oskarżony, z racji wykonywanego zawodu radcy prawnego, występuje jako profesjonalny zastępca procesowy w sprawach toczących się przed tym Sądem. Okoliczności te mogą stwarzać u uczestników postępowania i osób postronnych uzasadnioną wątpliwość, co do bezstronności pozostałych sędziów Sądu Rejonowego w K. przy rozpoznaniu sprawy oskarżonego W. D.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek Sądu Rejonowego jest zasadny i zasługuje na uwzględnienie. Warunkiem przełamania właściwości sądu w trybie art. 37 k.p.k., a więc przekazania sprawy do rozpoznania sądowi niewłaściwemu miejscowo i w ten sposób dokonanie odstępstwa od konstytucyjnej zasady rozpatrywania spraw przez sąd właściwy (zob. art. 45 Konstytucji RP) jest wykazanie, że przemawia za tym dobro wymiaru sprawiedliwości. Do okoliczności przemawiających za przekazaniem sprawy należą sytuacje, które mogą wywierać wpływ na swobodę orzekania lub stwarzać przekonanie (nawet w istocie mylne, jakkolwiek powzięte w oparciu o racjonalne przesłanki) o braku warunków do rozpoznania danej sprawy w sposób w pełni obiektywny, przez sąd właściwy (zob. postanowienie SN z dnia 16 marca 2017 r., sygn. akt IV KO 14/17).

Sytuacja, w której stroną procesową jest radca prawny występujący, z racji wykonywanego zawodu, między innymi przed Sądem właściwym do rozpoznania jego sprawy karnej, nie zawsze uzasadnia przekazania sprawy innemu sądowi równorzędnemu. Konieczne jest jeszcze wykazanie, że *in concreto* z uwagi na istniejące relacje i intensywność kontaktów na gruncie zawodowym lub towarzyskim z sędziami sądu właściwego, zachodzi uzasadniona obawa co do ich bezstronności (zob. postanowienia SN: z 14 lipca 2004 r., IV KO 26/04, OSNwSK 2004, poz. 1320; z 11 października 2005 r., III KO 58/05, LEX nr 157222; z 10 czerwca 1997 r., IV KO 40/97, LEX nr 138661). Tego wymogu wystąpienie Sądu Rejonowego w K. nie spełnia.

Zupełnie inaczej potraktować należy drugą ze wskazywanych okoliczności, a mianowicie to, że małżonką oskarżonego jest Wiceprezes Sądu Rejonowego w K., a więc zwierzchnik służbowy sędziów Sądu właściwego do rozpoznania sprawy. Taki stan rzeczy w odbiorze społecznym może zrodzić przekonanie (choćby nieuzasadnione), że sprawa może nie zostać rozstrzygnięta w sposób obiektywny. Dobrem wymiaru sprawiedliwości, stanowiącym przesłankę skorzystania z instytucji określonej w art. 37 k.p.k. jest również, a może nawet przede wszystkim, potrzeba uniknięcia jakichkolwiek sugestii, że proces w danej sprawie mógłby być prowadzony w sposób nieobiektywny (zob. postanowienie SN z dnia 2 lipca 2003 r., sygn. akt III KO 20/03, LEX nr 78821). Należy podkreślić, że odczucie to dotyczy odbioru zewnętrznego takiego układu procesowego, a nie presji ciążącej na osobie

sędziego, który jest wyznaczony do rozpoznania takiej sprawy. Przekazanie sprawy innemu sądowi równorzędnemu nie jest zatem wyrazem braku zaufania przez Sąd Najwyższy do bezstronności sędziów Sądu miejscowo właściwego, ale ma na celu wykluczenie mogących powstać w opinii publicznej nieuzasadnionych wątpliwości w tej materii. Względy te stanowiły również podstawę do przekazania sprawy poza obszar właściwości Sądu Okręgowego w K., w którym siedzibę ma Sąd Rejonowy w K.

Ponieważ w sprawie spełnione zostały przesłanki przewidziane w art. 37 k.p.k., Sąd Najwyższy orzekł jak w postanowieniu.